

Samenwerken aan ons water in Groningen en Drenthe

Project Regionale Waterketenkaart: Voortgangsrapportage november 2021.
Projectleider: André Hammenga (AH Waterconsultant).

Indicatoren Statuskleur			
<i>Algehele status</i>	Conform plan en begroting		
<i>Voortgang/producten en mijlpalen.</i>	9 van de 14 gemeenten op de kaart. Van J&L is een planning ontvangen.	Aansluiten 3 Drentse gemeenten	
<i>Aandachtspunten</i>			
<i>Financiën/uren</i>	Conform begroting		
<i>Risico's</i>	Voortgang J&L m.b.t. update waterkaart onvoldoende; Bronbestanden niet up-to-date.	GWSW-server RIONED bevat nog niet alle object-kenmerken	Evaluatie gebruik GKG voor regionale waterketenkaart bepaalt toekomstig gebruik
<i>Overig</i>		Waterschapshuis besteedt DAMO-CDL opnieuw aan.	

Algehele status.

Het Gegevens Knooppunt Groningen (GKG) is de afgelopen periode actief bezig met het koppelen van de waterinformatie op de Regionale Waterketenkaart. De koppeling vindt plaats met de Rioned-server van het Gegevens Woordenboek Stedelijk Water. Dit is een landelijke primeur. Niet alleen de gemeentelijke gegevens worden via deze server van Rioned ontsloten, maar ook het Waterschapshuis sluit aan met de gegevens vanuit de Waterschappen (DAMO-CDL). Ook zullen op termijn rioolberekeningen en prognoses via de server van Rioned worden gevoed.

Er zijn nu 9 van de 14 gemeenten aangesloten op de Regionale Waterketenkaart. De gegevens van de Waterschappen zijn tevens op de kaart bijgewerkt. Met deze Regionale Waterkaart zien we nu rechtstreeks wat er in de bronbestanden van de gemeenten en Waterschappen staat. Ook voldoet de informatie die op de kaart staat aan de nationale standaard.

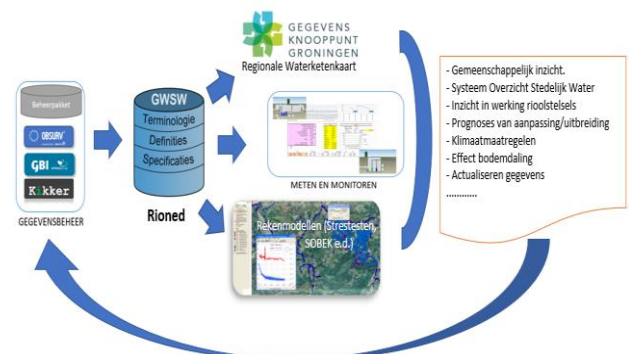
Wel blijkt dat de bronbestanden van de gemeenten in het algemeen niet volledig en actueel zijn. Niet in het bronbestand, ook niet op de kaart! Ook worden gegevens, zoals kenmerken, tegengehouden in de GWSW als ze niet aan de standaard voldoen of in de standaard ontbreken. Ook zien we dat dezelfde objecten dubbel op de kaart komen. Kortom, we hebben een eerste belangrijke stap gezet, maar we zijn er nog niet.

Landelijk is er veel belangstelling voor ons traject via de GWSW server. De Regionale Waterketenkaart is de drive geweest om de bronbestanden van de gemeente aan te sluiten op de GWSW server. Ook voor het op orde brengen van de bronbestanden zal de regionale Waterketenkaart een belangrijke drijfveer zijn. Samen kijken naar de gegevens heeft met de waterkaart een belangrijke kwaliteitsverbetering teweeg gebracht. Vanuit de landelijke ontwikkelingen, zoals Rioned (GWSW); Waterschapshuis (DAMO-CDL); Omgevingswet, BGT, BACH, PDOK e.d. is de exercitie voor de komende jaren als volgt:

- ⇒ Brondata op orde.
- ⇒ Voldoen aan de standaard.
- ⇒ Data delen.

Gelet op bovenstaande is het nodig dat zowel waterschappen als gemeenten hun bronbestanden aanvullen met relevante informatie (zie figuur 2.). De informatie is nu onvolledig en versnippert over meerdere programma's. Zowel vanuit de VNG, als vanuit de Unie van Waterschappen, wordt er steeds meer druk gezet op het op orde hebben van de bronbestanden in de volle breedte van de werkprocessen. Uitwisseling van gestandaardiseerde informatie is een nationaal speerpunt geworden en vergt de komende jaren aandacht en inzet van onderhavige organisaties. Landelijke dashboards zullen steeds meer openbaar beschikbaar komen, zoals b.v. voor Corona, PDOK, Pfas, geneesmiddelen, klimaat en energie.

Een belangrijk aandachtspunt is dat Waterschappen in de keten actuele informatie nodig hebben voor het maken van afvalwaterprognoses voor de zuivering. Ook het verminderen van de aangevoerde hoeveelheid regenwater blijft van belang. Door Rioned en het Waterschapshuis is een werkgroep "Kentallen" ingericht om de definities te standaardiseren. Met Meten en Monitoren en de Regionale Waterketenkaart doen we hieraan mee (Pilot Pekela en Groningen).

Figuur 1.: Van bron via standaard naar kaart.

Voortgang.

- Koppeling bronhouders op regionale Waterketenkaart.**
 - Regionale Waterketenkaart gekoppeld via GWSW-server van Rioned: Assen, Groningen, Westerwolde, Pekela, Veendam, Oldambt, Stadskanaal, Eemsdelta en Het Hogeland staan op de Regionale Waterketenkaart.
 - Midden-Groningen heeft de koppeling met de GWSW gereed en wordt in november gekoppeld.
 - Westerkwartier, Noordenveld, Tynaarlo en Aa en Hunze zijn bezig met het GWSW geschikt maken en actualiseren van hun bronbestand.
 - Hunze en Aa's is geactualiseerd vanuit het "Open data portaal".
 - NZV is bijgewerkt.
- Koppeling DAMO-CDL Waterschaphuis.**
 - De aansluiting was voor dit najaar gepland. Vanuit het Waterschaphuis kwam bericht dat de server opnieuw wordt aanbesteed. Ook zullen nog wat wijzigingen worden doorgevoerd. Het is verstandig om herop te wachten. Planning zomer 2022.
- Voortgang werkgroep standaarden.**
 - De voortgang van de werkgroep standaarden van onze samenwerking wordt maandelijks afgestemd. Rioned is betrokken; Waterschaphuis is agenda lid.
 - Kenmerken rioolgemaal: Met het Waterschaphuis zijn een aantal overleggen geweest om de standaard aan te vullen met ontbrekende gegevens. Er is overeenstemming over de wijzigingen en deze worden aangevuld. De ontbrekende kenmerken in de GWSW-server worden door Rioned met de werkgroep "Rioolgemaal" opgepakt. Harm Klopman van gemeente Groningen zit in de werkgroep André is klankbord. Kees Kruithof
 - Kentallen Rioleringsgebieden: Rioned heeft externe ondersteuning ingehuurd om de kenmerken en kentallen van de Rioleringsgebieden verder te standaardiseren en te toetsen. Dit ter voorbereiding op het nieuwe Systeem Overzicht Stedelijk Water, waarin zowel de status als de prognoses actueel worden weergegeven. Naast koppeling met de Regionale Waterketenkaart doen we vanuit Meten en Monitoren mee met het maken van een "Proof of concepts". Als pilot worden de rioleringsgebieden van gemeente Pekela in Meten en Monitoren (Knooppunten) en op de Regionale Waterketenkaart ingericht. Zie voorbeeld op bijlage 1. Hiermee wordt het mogelijk om het rioleringsgebied op basis van theorie en praktijk volledig op z'n werking te beoordelen. Dit is tevens een pilot-model voor de andere gemeenten. Gemeente Groningen heeft ook aangegeven om mee te doen. Naast inzicht in de werking van de rioolstelsels is met name ook de afvalwaterprognose een onderdeel van deze werkgroep.
 - Een aantal andere objecten en ontbrekende gegevens worden de komende tijd nog verder uitgewerkt.
- Pilot terugkoppeling met Logius (Rijkswaterstaat).**
 - Voor het doorgeven van wijzigingen vanuit de waterketenkaart aan de bronhouder is met Logius (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) een pilot ingericht. Deze kan dan ook voor de landelijke kaarten worden gebruikt. Deze is test gereed. De testers hebben hiervoor een E-herkenning nodig. Omdat het GKG en de Waterketen geen eigen identiteit zijn is dit lastig, maar wordt opgelost.
- Update J&L Waterkaart.**
 - Van J&L datamanagement is een planning ontvangen voor de aanpassingen op de Waterkaart van J&L. Zie Bijlage 2.

Producten en mijlpalen.

- Waterketenkaart: 9 gemeenten aangesloten op de Regionale Waterketenkaart.
- Planning Waterkaart J&L oktober 2021.
- Projecttool "Trello" ingericht voor de R-WKK werkgroep standaarden
- Werkgroep gemalen: Wijzigingsvoorstellen DAMO-CDL gereed.
- Werkgroep kentallen: Rioned: Fase 1 en 2 (definities) opgeleverd; fase 3 "Proof of concepts" gestart.
- Verslagen projectgroep R-WKK.
- Voortgangsrapportage november 2021.

Planning.

Bijgewerkt: 3-11-2021				Koppeling GWSW:		GWSW Apps	
Planning regionale Waterketenkaart	Type OBS systeem	Laatste update	In GWSW/DAMO server?	Wanneer Gekoppeld met GKG?	Contact persoon	Opmerking	
Assen	Kikker		ja	jun-21	Willem Dijkstra	Gereed	
Aa en Hunze	Observ		nee	pm	Alexander/Sebastian		
Noordenveld	GBI		nee	pm	Richard van der Schaaf		
Tynaarlo	GBI		nee	pm	Eric Koers		
Eemsdelta	Observ		ja	mei-21	Jan Bruins	Gereed	
Groningen	Observ	?	ja	feb-21	Anne Helbig / Dries Jansma	Gereed	
Westerkwartier	GBI 6.3.7.		nee		Lieuwe Wondaal	Bezig met aanpassingen.	
Het Hogeland	Observ		ja	okt-21	William Vredeveld	Gereed	
Veendam	Observ		ja	mei-21	Bert Smit	Gereed	
Westerwolde	Observ		ja	mei-21	Jacob Nijmeijer	Gereed	
Midden Groningen	Observ		ja	nov-21	Andries van der Laan	Gereed	
Pekela	Observ		ja	mei-21	Hans Rosema	Zit nog bij Veendam in.	
Oldambt	Kikker		ja	mei-21	Gerhard Hurenkamp	Gereed	
Stadskanaal	GBI 6.3.4.		ja	sep-21	Matthijs Boeiing	Gereed	
Noorderzijlvest			ja, deels	jul-22	Jako Smit	Bijgewerkt, DAMO pas medio 2022	
Hunze en Aa's	HEI		ja, deels	jul-22	Martijn Burgler/Elias Bos	Bijgewerkt, DAMO pas medio 2022	

Aandachtpunten.

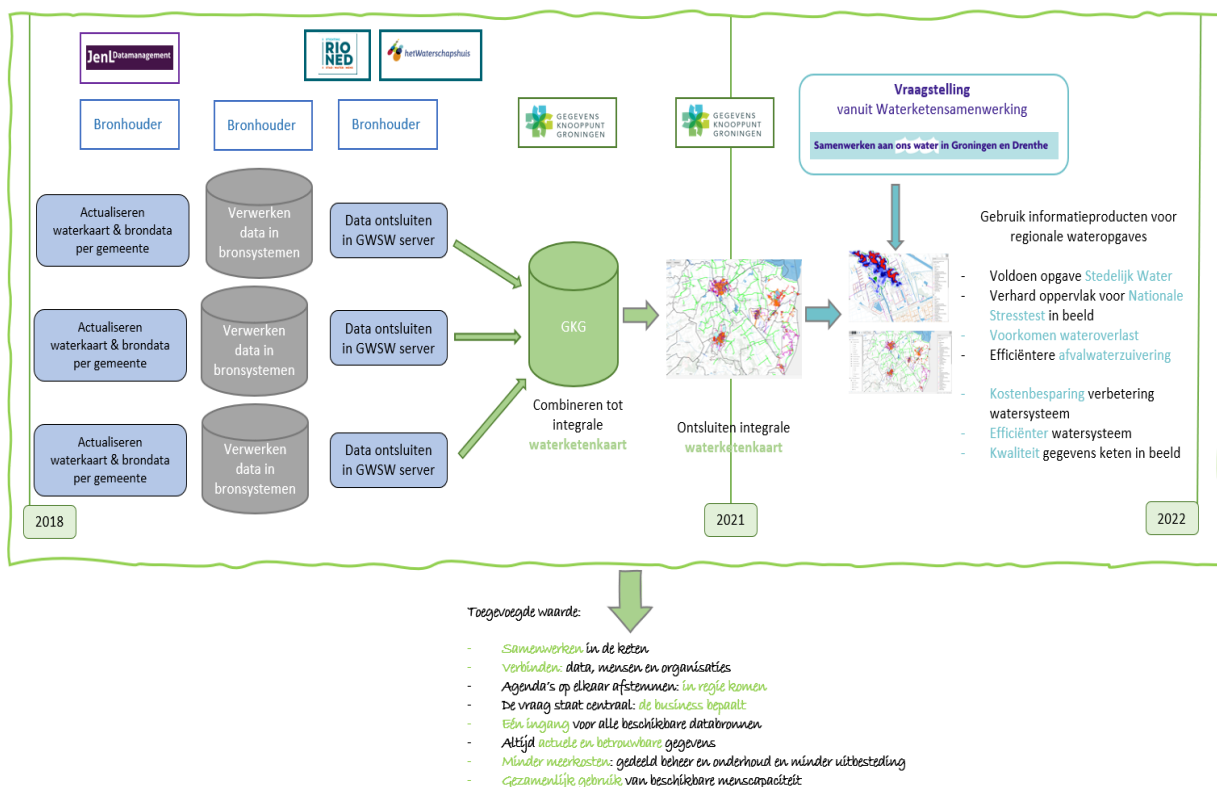
- Urgentie en inzet is nodig voor gemeenten die nog moeten koppelen met de GWSW server.
- Noord Drenthe c.q. Assen, wacht de evaluatie af of verder wordt deelgenomen. De Waterregisseur heeft hierover contact. De water-informatie van Assen in GWSW is openbaar en is gekoppeld met de R-WKK.
- De regionale waterketenkaart en de deelname van GKG wordt geëvalueerd. Hiervoor is door de projectleider een voorstel ingediend bij de Waterregisseur.

Financiën/inzet.

- Inzet projectleider: Budget: € 27.000; Tot november: € 17.623.
 - Kosten GKG: Regionale Waterketenkaart: € 34.000.
 - Kosten "pilot Terugkoppeling", ad met Logius valt binnen de projectkosten.
 - Kosten per bronhouder GKG: € 15.000; kosten per participant: € 4943.
 - Kosten J&L deelname aan project en werkgroep: Budget € 5.000; Uitgaven: pm.
 - Kosten J&L voor aanpassen waterkaart per gemeente: Raming op basis offertes ca. € 100.00.
- Status opgevraagd bij J&L. Bijdrage Waterschappen 20%.

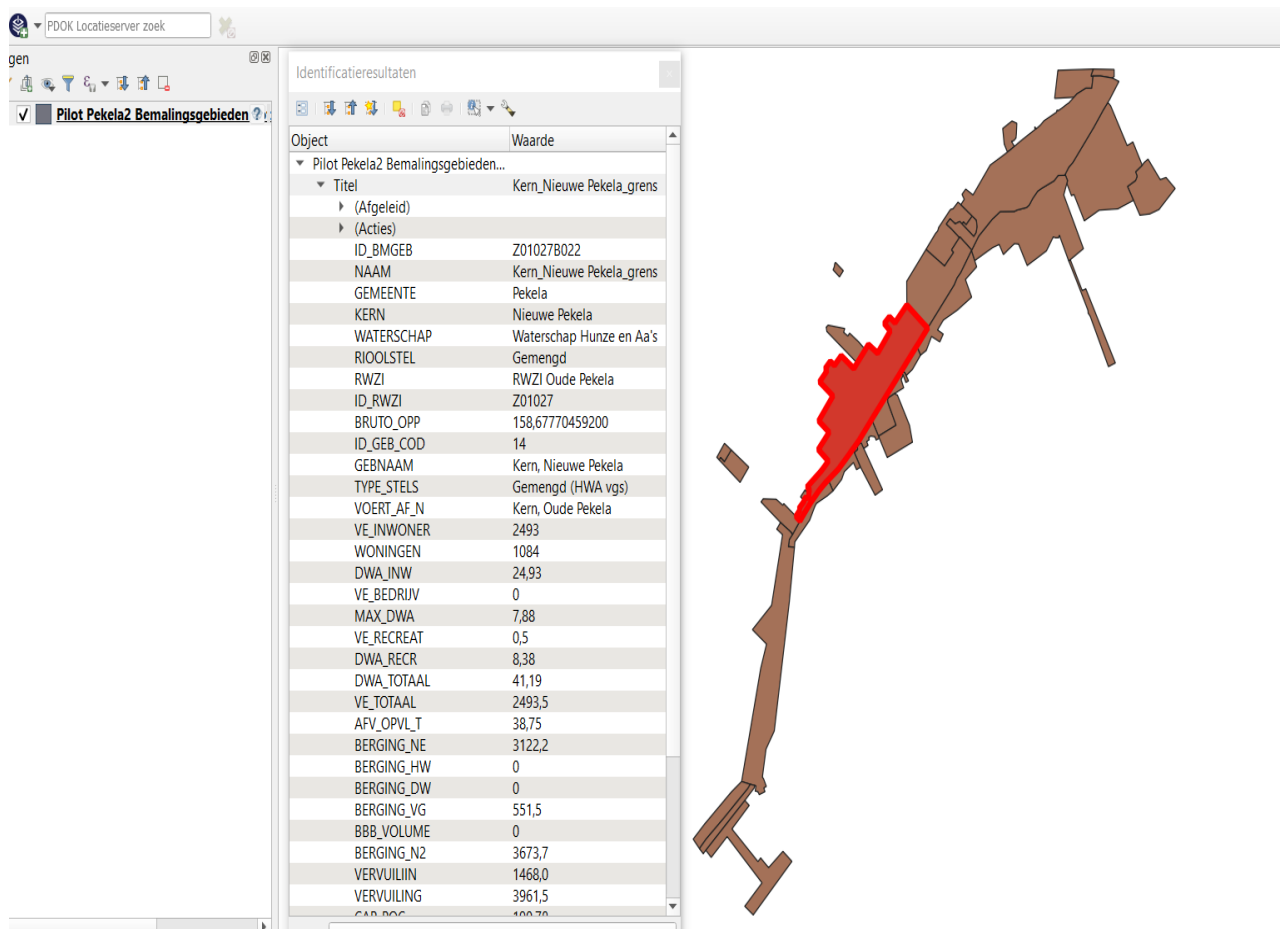
Risico's.

- Onvoldoende voortgang actualiseren gegevens door J&L en doorvoeren in bronbestanden.
- Mogelijk onvoldoende voortgang bij RIONED en Waterschapshuis invoeren wijzigingsvoorstellen.
- Evaluatie van de Regionale Waterketenkaart kan consequenties hebben voor de continuïteit.

Figuur 2. Processchema Regionale Waterketenkaart.

Bijlage 1. Voorbeeld kentallen “proof of concept” Riolstelsel Pekela.

Data voor Meten en Monitoren gehaald uit BRP Pekela 2018-2024.

Bemalingsgebieden verstrekt door J&L.

Het zou een verrijking zijn als we dit in de bronbestanden van de gemeente zetten en actueel houden. Vervolgens via de GWSW server delen.

Meten en Monitoren heeft als uitgangspunt om voor de basis gegevens te koppelen met de GWSW server.

Koppeling met Hydronet neerslag en Drinkwater hoeveelheden via postcode is mogelijk.

